

Országos Kórházi Főigazgatóság

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Dr. Páva Hanna

A minősítő beosztása: igazgató

JAVÍTÁSI – ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

Központi írásbeli vizsgatevékenység

55 723 01 Ápoló

2023. május 31.

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 15%

OKFŐ

T Á J É K O Z T A T Ó

az értékelő tanár részére

- A vizsgázó csak a kiosztott feladatlapon, illetve a vizsgaszervező által biztosított, a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott pótlapon dolgozhat.
- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a vizsgázó aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.
- Az írásbeli vizsgatevékenység értékelése a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot a javítást végző tanár!
- A csillaggal (*) jelölt kérdéseknél a javítási-értékelési útmutatótól eltérő, de tartalmában azonos/szakmailag megfelelő egyéb helyes megoldás is elfogadható a ponthatáron belül.
- A feladatlap szerkesztésénél Dr. Fábián Pál – Dr. Magasi Péter Orvosi Helyesírási Szótár (Akadémia Kiadó, Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár Budapest, 1992.) útmutatásait vettük figyelembe.
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

80 - 100 (%)	- jeles
60 - 79 (%)	- jó
50 - 59 (%)	- közepes
40 - 49 (%)	- elégséges
39 - 0 (%)	- elégtelen

Maximálisan adható
pontszám:

1.*

3 pont

Ismertesse a páciens vezérelt analgézis (PCA-pumpa) alkalmazásának célját!

A PCA-pumpa alkalmazásának célja a teljes „fájdalommentesség” elérése: a fájdalomcsillapító mennyiségének folyamatos adagolásával az alap gyógyszereszt biztosítása, mellette a beteg meghatározott keretek között, egyéni érzékenységének megfelelően a beadott gyógyszer mennyiségét növelheti.

2.

4 pont

Párosítsa a kórképeket a rájuk jellemző elváltozásokkal! Írja a sorszámok mellé a helyes válasz betűjelét!

1. mitralis elégtelenség
 2. mitralis stenosis
 3. aortainsufficiencia
 4. aortastenosis
- A. Az aorta szájadéka szűkül, a bal kamra megvastagszik, a beteg sokáig „kompenzált” marad.
- B. A bicuspidalis billentyűk károsodnak, a bal pitvarból a bal kamrába a vér továbbítása nehezített, a pangás áterjed a tüdő ereire.
- C. Ritkán fordul elő önmagában, a bicuspidalis billentyű nem zár rendesen. A bal kamra és a bal pitvar is kitágul.
- D. A semilunaris billentyű zárási képtelensége miatt megnő a vér volumen a kamrában, ami miatt az kitágul.

1.–...**C**..., 2.–...**B**..., 3.–...**D**..., 4.–...**A**....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3.

3 pont

Húzza alá a Port-a-cath kanül alkalmazásának lehetséges indikációit!

- tartós fájdalomcsillapítás
- akut vénabiztosítás
- perifériás véna biztosításának nehézsége
- hosszas parenteralis táplálás
- akut transzfúzió
- hosszas, agresszív vénás terápia biztosítása

(Csak a 3 helyes válasz együttes aláhúzása esetén adható pont! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

4. **6 pont**

Csoportosítsa a strúma tüneteit a megadott szempontok szerint! Írja a sorszámokat megfelelő helyre!

1. alapanyagcsere-fokozódás
2. a légcső diszlokációja
3. a nyak megvastagodása
4. szapora pulzus
5. kínzó, száraz köhögés
6. belégzési nehézség

Funkcionális tünet: ...*1., 4.*...

Kozmetikai tünet: ...*3.*...

Mechanikus tünet: ...*2., 5., 6.*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

5.* **5 pont**

Nevezzen meg a tüdőembólia szerzett rizikófaktorai közül ötöt!

- *immobilizáció*
- *magas életkor*
- *daganatos megbetegedés*
- *várandósság, postpartum időszak*
- *trauma*
- *műtét*
- *orális fogamzásgátló szedése*
- *obesitas*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6.* **5 pont**

Ismertesse a melanoma korai felismerésére használt „ABCDE” szabály jelentését!

A: ...*asymmetry/aszimmetria – az egyik fele más, mint a másik*

B: ...*borders/szél, határ – szabálytalan, nem kifejezett határvonal*

C: ...*color/szín – területenként változó a színe (barna, fekete, piros, fehér, kék árnyalatai)*

D: ...*diameter/átmérő – 6 mm, vagy nagyobb átmérő*

E: ...*evolution/evolúció – másképp néz ki, mint a többi, vagy változik a mérete, a színe, vagy az alakja*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7.

5 pont

Húzza alá az alábbi felsorolásból a centrális vénakanülálás lehetséges korai szövődményeit!

- arrhythmia
- katéterrel összefüggő véráramfertőzés
- thrombusképződés
- vénaperforáció
- vérzés
- légembólia
- chylothorax
- tüdőembólia
- idegsérülés
- volumenterhelés

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

8.

6 pont

Párosítsa a folyadék- és elektrolitháztartás zavarát előidéző okokat a megfelelő kóros állapottal! Írja a sorszámok mellé a helyes válasz betűjelét!

1. vérzés, plazmavesztés
2. víz, vagy elektrolitmentes oldatok túladagolása
3. diuretikumok adása nagy dózisban
4. izotóniás oldatok túladagolása
5. láz, fokozott verejtékezés
6. hipertóniás oldatok túladagolása

- A. izotóniás dehidráció
- B. hipotóniás dehidráció
- C. hipertóniás dehidráció
- D. izotóniás hiperhidráció
- E. hipertóniás hiperhidráció
- F. hipotóniás hiperhidráció

1.-...**A**..., 2.-...**F**..., 3.-...**B**..., 4.-...**D**...,

5.-...**C**..., 6.-...**E**...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9.***6 pont**

Írjon le a vashiányos anaemia lehetséges okai közül hármat, egy-egy példával!

- *csökkent bevitel pl. csecsemő, kisgyermek, vegetáriánus étrend*
- *vasigény növekedése, pl. várandósság, szoptatás, növekedés*
- *vas vesztese, pl. vérzés, műtéti beavatkozás, gyakori vérvétel, véradás*
- *vas felszívódási zavara, pl. gyomor-, bélműtétek után, gyomor csökkent sósavtermelése esetén*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10.**4 pont**

Nevezze meg a leírtak alapján a mozgásrendszeri betegségeket latinul!

A perifériás (láb, kéz) kis ízületeket érintő krónikus, szimmetrikus gyulladás, mely a nagy ízületek felé halad. *...rheumatoid arthritis...*

A csont szerves anyagának csökkenése, az ásványi anyag lerakódása minőségileg zavart és mennyiségileg hiányos. *...osteomalatia...*

A csontszövet szerves és szerves arányának változása nélkül a csontok csontszövet tartalmának csökkenése. *...osteoporosis...*

Elsősorban a gerinc ízületeit, és döntően a sacroiliacalis ízületeket érintő krónikus gyulladásos betegség. *...Morbus Bechterew (Bechterew-kór, SPA)...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11.***5 pont**

Soroljon fel a portális hypertensio lehetséges következményei közül ötöt!

- *nyelőcső vénáinak kitágulása*
- *gyomor vénáinak kitágulása, varix csomók*
- *köldök körüli vénák kitágulása – caput medusae*
- *belső aranyeres csomók*
- *lép megnagyobbodása*
- *ascites*
- *nitrogéntartalmú anyagcseretermékek felszaporodása a vérben a bélfal áteresztő képességének megváltozása miatt*
- *idegrendszeri károsodás, portális encephalopathia*
- *exogén kóma*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12.**6 pont**

Párosítsa a felsorolt táplálásra alkalmas eszközöket jellemzőikkel! Írja a sorszámok mellé a helyes válasz betűjelét!

1. jejunostoma
2. nasogastricus szonda
3. nasoduodenalis szonda
4. percutan endoscopos gastrostoma (PEG)
5. orogastricus szonda
6. gastrostoma

- A. az orron át vezetik le a szondát a duodenumba
B. a szájon át vezetik a szondát a gyomorba
C. sebészi úton készítik, a szondát a has bőrére át vezetik a gyomorba
D. az orron keresztül vezetik le a szondát a gyomorba
E. sebészi úton, a has bőrére át vezetik a szondát a gyomorba és a jejunumba
F. a sztómaeszköz behelyezése endoszkóppal történik

1.—...**E**..., 2.—...**D**..., 3.—...**A**..., 4.—...**F**..., 5.—...**B**..., 6.—...**C**...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13.***5 pont**

Ismertesse a diabetes mellitusban szenvedő beteg oktatásának főbb irányelveit! Írjon ötöt!

- *a diabetes önellátásának irányítása*
- *diéta, a zsírok módosításának fontossága*
- *mozgás*
- *gyógyszer/inzulin beadás*
- *vércukorszint-ellenőrzés*
- *lábápolás*
- *betegségek kezelése*
- *hypoglykaemia felismerése és kezelése*
- *hyperglykaemia felismerése és kezelése*
- *fertőzések felismerése*
- *szövődmények megelőzése, felismerése*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14.**5 pont****Foglalja össze a vizelet inkontinens beteg állapotfelmérésének főbb lépéseit!**

- az előfordulás gyakoriságának megállapítása
- a vizeletszivárgás mértékének megállapítása
- a kiváltó események beazonosítása
- a gát bőrére vonatkozó állapotfelmérés
- az ürített vizelet megfigyelése

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.**6 pont****Csoportosítsa az alábbi állapotokat/kórképeket műtéti indikációjuk alapján! Írja a betűjeleket a megfelelő helyre!**

- A. perforáció
- B. csak műtéttel kezelhető, de a műtét időpontja megválasztható
- C. kizárólag sürgős/azonnali műtéttel kezelhető
- D. a betegség műtéttel is kezelhető
- E. krónikus sérv
- F. tumor

Abszolút műtéti indikáció: ...**B., F.**....Relatív műtéti indikáció: ...**D., E.**....Vitális műtéti indikáció: ...**A., C.**....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

16.***5 pont****Soroljon fel az oxigénterápia megkezdése előtti ápolói feladatok közül ötöt!**

- a beteg, az eszközök, és a környezet előkészítése
- vitális paraméterek ellenőrzése, dokumentálása
- szabad, átjárható légutak biztosítása, beteg köhögtetése, légúti váladék kiürítése, szükség szerint leszívása
- mellkas manuális mobilizációja
- a beteg tájékoztatása, edukációja
- a beteg pozicionálása

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17.**3 pont****Húzza alá a gépi lélegeztetéssel összefüggő intrathoracalis szövődményeket!**

- a tubus elmozdulása
- alacsony tubus cuff-nyomás
- pneumothorax
- tracheomalacia
- lélegeztetés asszociált pneumonia
- lélegeztetés asszociált légúti sérülés
- a tubus elzáródása
- aspiráció
- nervus recurrens paresis

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

18.***4 pont****Írjon le a drenázs-eszközt viselő betegeknél jelentkező, lehetséges szövődmények kialakulását előidéző, vagy azokra figyelmeztető jelek/tünetek közül négyet!**

- *a drénrendszer megtöretése (a dréncsövekben nem áramlik a váladék)*
- *a drénrendszer eltömeszelődése (nem gyűlik a dréntartályban a váladék)*
- *a drénrendszer eresztése, szivárgása a csatlakozási pontoknál*
- *a váladékgyűjtő tartály túl gyors telődése (nagy mennyiségű, élénkvrös váladék gyűlik benne össze, rövid időn belül)*
- *gyulladás jeleinek jelentkezése*
- *fájdalom jelentkezése a drénrendszer mozgatására, vongálására*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19.***3 pont****Foglalja össze a suprapubicus katéterezés előnyeit! Írjon hármat!**

- *ritkábban okoz húgyúti fertőzést*
- *a beteg normál módon is képes vizelni, elzárt katéter mellett*
- *kényelmesebb viselni fennjáráskor*
- *a beteg könnyebben tudja kezelni*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20.

6 pont

Csoportosítsa a parenteralis táplálás lehetséges szövődményeit a megadott szempontok alapján! Írja a betűjeleket a megfelelő helyre!

- A. pangás a nyaki vénák területén
- B. a homeosztázis zavara
- C. véralvadási zavarok
- D. fejfájás
- E. a tápanyagok nem megfelelő mennyisége, aránya
- F. fertőzés, szepszis

Helytelen kanülhasználat szövődményei: ...*F*....

Anyagcserezavarok: ...*B*., *C*....

Keringési zavarok: ...*A*., *D*....

Helytelen táplálási stratégia: ...*E*....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

21.*

5 pont

Nevezzen meg a perifériás rövid kanülok alkalmazásának kontraindikációi közül ötöt!

- *gyulladásban lévő bőrfelszín*
- *sérült bőrfelszín*
- *égett bőrfelszín*
- *ödémás végtag*
- *diagnosztizált vénás trombózis az adott végtagon*
- *obstrukció az adott érszakaszon*
- *nyirokkeringés zavara az adott végtagon*
- *Cimino-fisztula az adott végtagon*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)